

Handläggare
Sandra Holmqvist
Telefon: 08-50814903

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-04-20

Skrivelse om ordningsvakter

Svar på skrivelse från (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har den 26 januari 2023 tagit emot en skrivelse från Moderaterna om hur stadsdelsförvaltningen avser anlita ordningsvakter utifrån förändringar av antalet ordningsvakter i staden. Ärendet syftar till att besvara de fyra frågor som ställs i skrivelsen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har tagit emot en skrivelse om ordningsvakter från Moderaterna. Skrivelsen inkom den 26 januari 2023 och innehåller fyra frågor till förvaltningen.

Ärendet

I skrivelsen ställs frågor om finansiering och anlitande av ordningsvakter kopplat till det förebyggande trygghetsarbetet. Ärendet syftar till att besvara de fyra frågor som ställs i skrivelsen:

1. Hur mycket pengar har fördelats i budget 2023 till vår stadsdel för ordningsvakter?
2. I vilken utsträckning kommer de (få) kvarvarande ordningsvakterna (som anlitas centralt) att ha möjlighet att rondera och besöka våra stadsdelar i Enskede-Årsta-Vantör?
3. I vilken omfattning kommer stadsdelen att själv att anlita ordningsvakter för att komplettera det bortfall som sker om/när de centralt anlitade ordningsvakterna minskar i antal? Kommer något av stadsdelens områden, exempelvis Rågsved eller Högdalen, att prioriteras att även fortsättningsvis erhålla ordningsvakter (men framgent genom stadsdelens försorg)?

4. Vilka andra trygghetsinsatser avser stadsdelen att göra för att ordning och säkerhet ska säkerställas på de platser där ordningsvakterna hittills har verkat? Eller avser stadsdelen att inte göra någonting utan istället riskera att kriminella krafter återigen dominerar delar vår offentliga miljö?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning HR och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Finansiering av ordningsvakter och lokalt trygghetsarbete
Medel som tidigare riktats till stadens ordningsvakter har omfördelats till respektive stadsdelsförvaltning i syfte att förstärka de lokala förebyggande insatserna. Det är upp till varje stadsdelsförvaltning att planera för vilka åtgärder och trygghetsskapande aktiviteter som är bäst lämpade utifrån analys och behov. I nuläget ser stadsdelsförvaltningen inget behov av att anlita egna ordningsvakter.

Stadens mobila ordningsvakter (MOV) får endast arbeta på platser som Polismyndigheten har förordnat utifrån inkomna ansökningar och enligt lagen om ordningsvakter (LOV) på offentliga platser (§ 3) samt allmänna sammankomster, lokaler med alkoholservering, domstolar med flera (§ 2). Dessa förordnanden är oftast verksamma under perioder på 1-3 år åt gången och behöver därefter förnyas enligt nya ansökningar. Nuvarande LOV§3-områden inom stadsdelsförvaltningen är delar av stadsdelarna Bandhagen, Dalen, Gullmarsplan, Hagsätra och Rågsved som är giltigt till och med 17 december 2025, samt Årsta torg som är giltigt till och med 22 april 2023 (pågående ansökan om förnyelse). Det finns även ett förordnande för Högdalen centrum, men som centrumvärd ansvarar för att underhålla.

Precis som tidigare kommer MOV att arbeta utefter en prioritering av den lokala lägesbilden där vissa områden kommer få mer återkommande besök än andra. Prioriterade områden inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde handlar till exempel om Rågsved, Högdalen och Gullmarsplan, detta har inte förändrats. I Högdalens Centrum har centrumvärden investerat i egna väktare.

Trygghetsskapande arbete pågår på flera ställen i stadsdelsområdet och exempelvis satsningen på Rågsved fortsätter inom ramen för platssamverkan. Nytt för 2023 är att utöver fokusområdena kultur, idrott och civilsamhälle, bostäder och boendemiljöer, förskola, skola, utbildning, trygghet i offentlig miljö samt kriminalitet adderas även självförsörjning med ytterligare satsningar. Det har nyligen genomförts en orsaksanalys kopplat till Rågsveds centrum

inkluderat vissa områden runt om med fokus på den öppna drogsceenen. I det arbetet deltar både arbetsledare från MOV, SL:s samverkansansvarige samt flera andra aktörer för att bidra med kompetens men även i det fortsatta arbetet. Det pågår dialoger om resurser som kan användas i punktinsatser i samband med andra åtgärder kopplat till det som framkommit i orsaksanalysen. Det finns ett samarbete med både MOV och SL:s ordningsvakter kopplat till Vantör för att bibehålla lägesuppdateringar och viss informationsöverföring om vart det är lämpligt att allokera resurser.

Trygghetsinsatser och brottsförebyggande arbete inom stadsdelsförvaltningen

Stadsdelsförvaltningen genomför en rad trygghetsinsatser och brottsförebyggande arbete på olika nivåer. Det görs redan flertalet insatser mot risken att kriminella krafter skall dominera den offentliga miljön. Nedan följer några exempel.

Stadsdelarna Enskede-Årsta har ett samverkansprojekt – LoSam – med lokalpolisområde (LPO) Globen, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och utvalda skolor. Projektet syftar till att minska rekrytering till kriminalitet och barn och unga som bor alternativt går i skola i områdena Årsta, Dalen, Östberga och Gullmarsplan (Årtaskolans högstadieskola) inkluderas. Barn och unga från Vantör tar del av projektet vid behov.

Familjeförhållanden och uppfostringsstilar är kända riskfaktorer för att bli rekryterad till kriminalitet. Stadsdelsförvaltningen erbjuder föräldraskapsstödsprogram genom Alla Barn i Centrum (ABC) 0-2 år, 3-12 år samt *ABC Tonår*. Programmet *Komet* erbjuds för liknande åldrar. Utöver det erbjuds även programmen *Föräldraskap i Sverige* och *Skilda världar*. Alla med syfte att stärka föräldraskapet och relationen förälder-barn.

Fältassistenter bistår skolpersonal i lektionsserien *MVP* (Mentorer i våldsprevention) medan fritidsgårdar implementerar arbetet med *En fritid fri från våld* (MVP fritid). Ett intensivt arbete pågår för att stärka civilkuraget och att våga säga ifrån.

Sociala insatsgrupperna (SIG) arbetar både med ungdomar och unga vuxna. Stadsdelsförvaltningen är även deltagare i projektet Trefas. Ungdomsutsättningar med fokus på ungdomsbrottslighet hålls gemensamt med polis, fältassistenter, socialsekreterare hos polis, avhopparsamordnare och SIG-samordnare både tillsammans med LPO Globen och LPO Farsta. Båda polisområdena ansvarar för helgsamverkan på fredagar där stadsdelsförvaltningen närvarar med målet om minst 40 veckor per år. Syftet är att samla och förmedla information om målgruppen för att kunna rikta effektivt arbete inom

både lokalpolisområdena och stadsdelsförvaltningen samt att arbeta med riskgrupper och fokusungdomar i de fall SIG inte är aktuellt.

Arbetet med socialekreterare hos polis fortsätter att utvecklas då det är relativt nytt.

Varje onsdag har stadsdelsförvaltningen och kommunpoliserna avstämning och går igenom veckan som varit relaterat till brottslighet och trygghet. Detta ger ett tertiärt perspektiv i det förebyggande arbetet och ger både förvaltning och polis en möjlighet att allokera resurser. I detta forum delges också trender och eventuella hot spots som exempelvis kan bli föremål för förstärkt närvaro av fältassistenter eller polis.

Stadsdelsförvaltningen har även som nämnt ovan ett gemensamt arbete med polisen och andra aktörer utifrån problembilden med den öppna drogscenen i Rågsveds centrum. Det har genomförts en orsaksanalys där åtgärder tagits fram för att motverka drogförsäljning och droganvändning på öppen plats. Där har MOV och SL:s ordningsvakter medverkat med sin kompetens och kännedom om området.

Det genomförs kontinuerliga trygghetsvandringar där ett stadsdelsområde inventeras baserat på exempelvis situationell brottsprevention, broken windows och rutinaktivitetsteorin. På trygghetsvandringar bjuds medborgare in för att både ges möjlighet till delaktighet i sitt bostadsområde och att flagga upp för eventuella hot spots. Även detta kan stå som bidrag till den bredare lägesbilden.

Fokus kommer fortsatt ligga på främjande, förebyggande och trygghetsskapande arbete, kopplat till nämnda teorier ovan tillsammans med social brottsprevention i ordinarie verksamhet, snarare än med fokus på ordning och säkerhet. Det sistnämnda sker i samverkan med polis.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga
Skrivelse om ordningsvakter

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-04-04
Carina Idenfors, Avdelningschef	2023-04-03